

U dodatku ove zanimljive i tematski vrlo aktualne knjige (str. 147–179) nalaze se prijevod poruke pape Ivana Pavla II »Mir s Bogom Stvoriteljem – mir s cjelokupnim stvorenjem«, tekst proglašenja sv. Franje Asiškoga nebeskim zaštitnikom prijatelja ekologije, Pjesma stvorova Franje Asiškoga, poruka indijanskog poglavice Seattlea bijelom čovjeku te kazalo imena i pojmova.

Marijan Biškop

VON DER MISSIONIERUNG ZUR EVANGELISIERUNG. *Zur Zukunft der Kirche in Amerika und Europa.* Österreichische Pastoraltagung 2. bis 4. Jänner 1992. Po nalogu Austrijskoga pastoralnog instituta uredili H. Erharter i H.-M. Rauter, Herder, Beč 1992.

Kao što i mi imamo svake godine Teološko pastoralni tjedan, i to redovito u Zagrebu posljednjeg tjedna u siječnju, tako i austrijski svećenici i drugi neposredno zauzeti u pastoralnom radu imaju svoj »pastoralni tjedan« (Pastoraltagung, redovito 3 dana), po mogućnosti između Božića i Nove godine, a ako to nije moguće održati tada, onda u tjednu između Nove godine i blagdana Bogojavljenja, kako je to bilo ove 1992. godine. Njima to božićno vrijeme izgleda najprikladnije. Također redovito na taj susret pozivaju i brojne goste iz susjednih »istočnih« i »jugooistočnih« zemalja. Referati i diskusije naših teološko-pastoralnih tjedana redovito su tiskani (kao dvobroj) u Bogoslovskoj smotri, dok radove Pastoralnog tjedna u Beču izdaje svake godine u posebnoj knjizi Austrijski pastoralni institut kao organizator Tjedna, a nakladnik je izdavačka kuća Herder u Beču.

Tema ovogodišnjeg Pastoralnog tjedna i ovoga zbornika je »Od misioniranja prema evangelizaciji. O budućnosti Crkve u Americi i u Europi«. Povod izboru ove teme je 500. obljetnica otkrića Amerike, koja je dala prilike toliko različitim diskusijama i tumačenjima, 4. Konferenciji predstavnika latinsko-američkih biskupskih konferencija (CELAM) u Santo Domingu i prigodnom Papinu posjetu, a također i sve aktualnija tema nove evangelizacije u Europi. Tenor zbornika je odnos Crkve u Europi prema Novom svijetu tijekom minulih pet stoljeća, posebice s obzirom na Latinsku Ameriku, gdje je utjecaj »katoličkih« zemalja bio značajniji, sadašnja situacija u tom dijelu svijeta i što Crkve u Europi mogu učiniti danas, gledajući na prošlost i sadašnjost i upirući pogled u budućnost, u vezi s novom evangelizacijom.

Uvodni referat »Od misioniranja prema evangelizaciji« dao je Luis Zambrano, sjemenišni profesor u gradu Puno (Peru) i pastoralni radnik u siromašnim četvrtima toga grada. Njegov sadržajni referat, pun vrlo interesantnih povijesnih i socioloških podataka, govori o povijesnoj opterećenosti europskih Crkava (posebice španjolske i portugalske) kad je riječ o Latinskoj Americi, iako su glavni krivci bili »conquistadores« i pustolovi koji su navalili u Novi svijet. Bразилски biskup Ivo Lorscheiter (rođak kardinala Alojzija Lorscheitera) održao je predavanje o onome što je najtipičnije i najpozitivnije u Crkvama Latinske Amerike, a to su »bazične zajednice« i »opcija za siromašne«. Austrijski ekonomist iz Graza i suradnik Gospodarskog instituta u Beču ima vrlo interesantan referat o »gospodarskim aspektima o jednoj pravednoj

politici razvoja«. On se zalaže za »održivo gospodarstvo«, ali pritom ističe veoma duboke promjene koje su potrebne, više u razvijenom svijetu negoli u nerazvijenom. Citira švicarskog sociologa Jeana Zieglera koji kaže: »Siromašni su budućnost bogatih. Zapad će biti spašen s pomoću Trećeg svijeta«. Mnoge gospodarske kategorije o kojima toliko čitamo i slušamo u svakodnevnom životu, ovdje često nailaze na pravo »prevrednovanje«. Ferdinand Kerstiens, teolog i župnik u svom referatu »na putu prema partnerskom pastoralu« govori o impulsima koji, na temelju iskustva s njegovih putovanja po Brazilu, dolaze iz Latinske Amerike za obnovu pastoralnog djelovanja u Europi.

Zbornik obiluje s više izvještaja o radu s malim zajednicama i u Latinskoj Americi i na području njemačkoga govornog područja. Posebice je informativan i koristan rad na usvajanju i primjeni biblijske poruke u tim zajednicama. Korisno je spomenuti da je i nedavno i prerano umrli naš biblijski stručnjak o. Jerko Fućak OFM., profesor Novog zavjeta na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Zagrebu, impulse za konkretni oblik pastoralnog apostolata dobio sa svog kratkog boravka na jednom sastanku bibličara u Kolumbiji i nastojao nešto slično provesti i kod nas, ne bez uspjeha.

Zbornik je, u cjelini uzevši, i stručan i koristan, bez preteškog znanstvenog aparata, baš prilagođen pastoralnim djelatnicima. Referati našega Teološko-pastoralnog tjedna, redovito objavljavani u BS, ponekad su previše teoretske naravi i prilično teški. Razlog je u tome što tom prilikom nastojimo većinom nekako spojiti i izvorna istraživanja i praktična usmjerenja. Ako i jest možda točna Kantova riječ da je dobra teorija najpodesnija za praksu, ipak i iskustvo »odozdo«, makar kao puko svjedočanstvo, ima također svoju vrijednost. U tom pogledu nam ovi zbornici mogu biti dobar primjer.

Marijan Valković